

I PROGRAMU PROFILAKTYCZNYCH BADAŃ KOLONOSKOPOWYCH DLA MIESZKAŃCÓW MIASTA MIELCA NA LATA 2018-2019

1. Nazwa Programów zdrowotnych lub kampanii/akcji promujących zachowania prozdrowotne

„Programu profilaktycznych badań kolonoskopowych dla mieszkańców miasta Mielca na lata 2018-2019”.

2. Realizatorzy programów/kampanii -jednostka(i) samorządu terytorialnego i podmioty współpracujące z JST

Organizacją programu zamianował się Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Miejskiego Mielec, natomiast realizacją Szpital Specjalistyczny im. Edmunda Biernackiego w Mielcu.

3. Krótka opis problemów zdrowotnych – uzasadnienie epidemiologiczne podjętych działań.

Rak okrężnicy i odbytnicy jest drugim, po raku płuc (co do częstotliwości występowania) nowotworem zarówno wśród mężczyzn, jak i kobiet. Rak jelita grubego to złośliwy rozrost komórek błony śluzowej okrężnicy lub odbytnicy. Zwykle rak rozwija się z niezłośliwych zmian zwanych gruczolakami, które w początkowych stadiach mają formę polipów. W większości przypadków polipy nie powodują żadnych objawów. Niewykryte i nieusunięte zmiany polipowate mogą z czasem przekształcić się w raka.

W Polsce od 2000 roku realizowane są Narodowe Programy Zwalczania Chorób Nowotworowych, w ramach których realizowane są Programy badań przesiewowych dla wczesnego wykrywania raka jelita grubego. Jednakże w Mielcu nie ma ośrodka wykonującego badania przesiewowe w ramach ww. Programu (najbliżej zlokalizowane ośrodki znajdują się w Rzeszowie, Tarnobrzegu). Wobec czego Program profilaktycznych badań kolonoskopowych dla mieszkańców miasta Mielca finansowany przez samorząd poszerzył ofertę badań profilaktycznych realizowanych w ramach Narodowego Programu Zwalczania Chorób Nowotworowych. Wprowadzenie ww. programu zwiększyło dostępność do skutecznej profilaktyki.

4. Opis najważniejszych działań podjętych w ramach ww. programów/kampanii, w tym:

• Sposób promowania programów/kampanii (dotarcia do uczestników)

1) Promocja Programu

- a) wysłano do osób uprawnionych 4617 zaproszeń,
- b) rozpowszechnione zostały plakaty w przychodniach, aptekach, szpitalu, Mielecki Uniwersytet Trzeciego Wieku,
- c) artykuły w gazecie KORSO, i na portalach mieleckich
- d) informacja na stronie www.mielec.pl,
- e) informacja w radio LELIWA,
- f) ogłoszenie we wszystkich parafiach w Mielcu.

• Określenie grupy docelowej i dobór kryteriów kwalifikowania do programu

Program jest adresowany do osób zamieszkałych na terenie miasta Mielca w wieku od 66 do 70 roku życia (pod uwagę brany jest rok urodzenia) niezależnie od wywiadu rodzinnego i w okresie ostatnich dwóch lat nie miały robionej kolonoskopii.

- ***Przebieg realizacji programów/kampanii (w punktach)***

2) I etap realizacji Programu

- a) Zaangażowanie kierownika pracowni endoskopii Szpitala Powiatowego w Mielcu;
- b) Wybór w drodze konkursu ofert podmiotu leczniczego na Realizatora Programu;
- c) Przygotowanie materiałów promocyjno - informacyjnych przez Organizatora;
- d) Przeprowadzenie dwóch seminariów dla Uniwersytetu Trzeciego Wieku oraz klubów seniora nt. profilaktyki raka jelita grubego;
- e) Prowadzenie naboru do Programu;
- f) Zakup środków farmakologicznych i przyrządów medycznych przez Realizatora;
- g) Udostępnienie przez Realizatora co najmniej jednej linii telefonicznej;
- h) Przeszkolenie kadry medycznej zaangażowanej w realizację Programu z zakresu wymaganej dokumentacji dotyczącej realizacji Programu.

3) II etap realizacji Programu

- a) Edukacja pacjentów na wszystkich poziomach działania;
- b) Przygotowanie farmakologiczne pacjenta do badania;
- c) Wykonanie badania kolonoskopii;
- d) Prowadzenie systematycznego monitoringu realizacji Programu przez kierownika zespołu prowadzącego badania endoskopowe;
- e) Rozliczanie finansowe Programu;
- f) Opracowywanie miesięcznych sprawozdań i na zakończenie oceny efektywności Programu przez realizatora;
- g) Sporządzenie raportu nt. jakości Programu przez Organizatora.

5. ***Źródła finansowania programów/kampanii i wielkość wykorzystanych środków.***

W związku z realizacją Programu w latach 2018-2019 Gmina Miejska Mielec poniosła koszty w wysokości **228 985,74 zł** (rok 2018 – **106 996,60**; rok 2019 - **121 989,14**). Na realizację zadania Gmina Miejska Mielec pozyskała dofinansowanie z Narodowego Funduszu Zdrowia w kwocie **43 960,00**.

6. ***Efektywność programów/kampanii zdrowotnych:***

- ***Zasady monitorowania przebiegu programu (kampanii, akcji)***

Podmiot leczniczy sporządzał przy dokonaniu rozliczenia finansowego comiesięczną informację realizatora, w której wykazywał liczbę osób zakwalifikowanych i przebadanych. Po zakończonym programie Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia sporządził sprawozdanie z realizacji programu.

- ***Frekwencja***

W okresie realizacji programu łącznie przeprowadzono **380 badań kolonoskopowych**.

- ***Czy i na jakich zasadach przeprowadzona została ocena efektów zdrowotnych podjętych działań.***
  - Na bieżąco organizator przeprowadzał ocenę efektów zdrowotnych. W trakcie trwania programu przebadano 380 osób, u których na podstawie badania His Pat potwierdzono 74 polipy gruczołowe, co należy uznać za stan przedrakowy. W przypadku 48 osób podczas kolonoskopii wykonano biopsję. 23 osoby skierowano do dalszej diagnostyki i / lub leczenia. W trakcie realizacji programu przeprowadzona była kampania edukacyjna, z której skorzystała cała mielecka społeczność, a efekty będą widoczne w najbliższych latach.

